

به نام خدا

نحوه ارزیابی وب سایت های سازمانی

استاد راهنما: دکتر حسین امامی

Prblog.blogfa.com

meshkan@gmail.com

نام و نام خانوادگی دانشجو:	نام سازمان و نشانی وب سایت:	تاریخ:
----------------------------	-----------------------------	--------

لیست معیارهای اصلی:

۱- رابط کاربری ۲- ناوبری (نحوه پیمایش) ۳- محتوا ۴- مدیریت مخاطب ۵- خدمات الکترونیک

رابط کاربری

گروه	عنوان	ارزیابی	توضیحات اضافه
را	کاربر پسند بودن رابط کاربر و تم سایت	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	با یک نگاه کلی به طرح و ظاهر صفحه اول سایت نظر خود را بیان نمایید.
ط	استفاده از فونت های مناسب و استاندارد و خوانا و همینطور استفاده از رنگ های مناسب در متون	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	در خصوص کلیه صفحات سایت فونت های بکار رفته را چگونه ارزیابی می کنید. دقت کنید فونت ها باید روی همه مرورگرها و سیستم عامل های به یک شکل نشان داده شود. از طرفی تنوع زیادی نداشته باشند. حداکثر ۳ نوع فونت کافی است.
ک	وجود تمهیداتی برای کاربران نابینا مانند نسخه های صوتی و یا وجود برجست برای هر تصویر	۱- خیلی خوب است. در همه صفحات و بخش اخبار رعایت شده است ۲- متوسط. در برخی صفحات رعایت شده است. ۳- ضعیف: هیچ جا رعایت نشده است.	برچسب برای یک تصویر باعث می شود که با گرفتن نشانگر موس روی آن تصویر یک نوار زرد رنگ روی تصویر ظاهر شود و توضیحی در خصوص تصویر بدهد. نابینایان برای استفاده از صفحات وب از نرم افزاری استفاده می کنند که متون نوشته شده در مرورگر را می خواند اگر برای تصویری توضیح گذاشته باشید این متن را نیز می خواند. در غیراینصورت تصاویر روی صفحه وب برای این افراد کاملا

		غیرقابل استفاده خواهد بود.
	نبود صفحات تکراری در وبگاه	<p>۱- خیلی خوب. هیچ صفحه تکراری وجود ندارد.</p> <p>۲- متوسط. برخی مطالب در بعضی صفحات تکرار شده اند.</p> <p>۳- ضعیف. به نظر می رسد برای زیاد جلوه داده تعداد صفحات مطالب در جاهای متعددی کپی شده اند و مطالب کاملا تکراری هستند.</p>
	ارایه صفحات و مطالب به فرمت html	<p>۱- خیلی خوب</p> <p>۲- متوسط</p> <p>۳- ضعیف</p>
	ارایه نسخه مناسب برای چاپ	<p>۱- خیلی خوب: در همه صفحات لحاظ شده است.</p> <p>۲- متوسط: در برخی صفحات لحاظ شده است.</p> <p>۳- ضعیف: در هیچ صفحه ای لحاظ نشده است.</p>
	سازگاری با مرورگرهای مختلف	<p>۱- خیلی خوب. با هر مرورگری مشاهده می کنیم به یک صورت نشان می دهد.</p> <p>۲- متوسط. بعضی صفحات آن در مرورگرهای مختلف بهم ریخته است.</p> <p>۳- ضعیف: صفحه اول (یا بسیاری از صفحات) آن در مرورگر X کاملاً ناخوانا و غیرقابل استفاده است.</p>
	در نظر گرفتن ویژگی های فرهنگی در طراحی وبگاه	<p>۱- خیلی خوب.</p> <p>۲- متوسط</p> <p>۳- ضعیف: دقیقا از یک سایت خارجی الگو گرفته است. و با مدل تعریف شده در سازمان ما سنخیتی ندارد.</p>
		این مورد ممکن است در خصوص همه سایت ها موضوعیت نداشته باشد.

ناوبری وب گاه

عنوان	نتیجه ارزیابی	توضیحات
گروه بندی درست منوها در وب گاه	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	منظور سازماندهی مناسب مطالب در قالب منوها است. در برخی سایت ها این سازماندهی بسیار مطلوب و دقیقاً با مدل ذهنی کاربران مطابقت دارد. به طوری که فرد حتی برای اولین بار هم که به سایت مراجعه می کند به سرعت مطالب مورد نظر خود را پیدا می کند. در واقع حدس می زند که مطلب مورد نظرش در کدام گزینه منو باید باشد و دقیقاً هم درست است.
نقشه سایت	۱- خیلی خوب: نقشه سایت کامل و به روز است. ۲- متوسط: نقشه سایت وجود دارد اما کامل و به روز نیست. ۳- ضعیف: اصلاً نقشه سایت وجود ندارد.	منظور از نقشه سایت نقشه سازمان یا چارت سازمانی نیست. بلکه منظور ساختار درختی و سلسله مراتبی لینک ها در سایت است که معمولاً در یک صفحه مجزا و با عنوان نقشه سایت نشان داده می شود. یک نمونه از آن را درلینک زیر ببینید. http://www.ict.gov.ir/sitemap-fa.html
امکان جستجوی کارا و پیشرفته مطالب	۱- خیلی خوب: امکان جستجوی ساده و پیشرفته در سایت وجود دارد. و جستجوی پیشرفته آن عملکرد خوبی دارد. ۲- متوسط: فقط یک جستجوی ساده دارد. ۳- ضعیف: اصلاً امکان جستجو ندارد.	
وجود پیوند برای بازگشت به صفحه اول در همه صفحات	۱- خیلی خوب: این امکان در همه صفحات وجود دارد. ۲- متوسط: در برخی صفحات وجود ندارد. ۳- ضعیف: در هیچ صفحه بجز صفحه اول وجود ندارد.	
وجود پیوند برای بازگشت به یک صفحه بالاتر	۱- خیلی خوب: در هر صفحه ای از وب گاه لینکی به صفحه قبلی (اصطلاحاً صفحه پدر) وجود دارد. ۲- متوسط: در برخی صفحات محدود این امکان وجود دارد. ۳- ضعیف: چنین امکانی اصلاً وجود ندارد.	در خصوص صفحاتی که عمق پیمایش آن ها بیش از یک می باشد. کاربرد دارد. ممکن است این را معادل کلید back بدانید. در حالی که این گونه نیست. همیشه کلید فوق صفحه بالاتر را نشان نمی دهد.
ناوبری مناسب و یکسان در همه صفحات و مشخص بودن مکان کاربر در هر نقطه	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	ناوبری به معنای راهنمای پیمایش صفحات است. یعنی در هر صفحه ای که هستیم مشخص باشد با چه پیمایشی به صفحه مورد نظر رسیده ایم. برچسب های ناوبری باید خوانا و روشن باشد. عنوان ردیف قبل ناوبری را درحد یک صفحه بالاتر ذکر کرده است. اما در این ردیف منظور ناوبری از صفحه اول تا صفحه فعلی است. قطعاً سایتی که این امکان را داشته باشد امکان ردیف قبل هم در خصوص آن صادق

ناوبری : هدایت و مرور بین صفحات

		<p>است. نمونه‌ای از راهنمای ناوبری در زیر آمده است: فرض کنید در صفحه با عنوان «هدف و ماموریت سازمان» هستید و راهنمای ناوبری به شکل زیر در ابتدای صفحه آمده باشد.</p> <p>صفحه اول - معرفی سازمان - هدف و ماموریت سازمان</p> <p>این راهنما نشان می‌دهد که شما با دو بار پیمایش از صفحه اول به این صفحه رسیده اید.</p>
عمق وب گاه	<p>۱- خیلی خوب: صفحاتی با عمق زیاد وجود ندارد.</p> <p>۲- متوسط: برخی صفحات با بیش از سه بار پیمایش قابل دسترس است.</p> <p>۳- ضعیف: بسیاری از صفحات وضعیت پیمایش نامناسبی دارند.</p>	<p>یعنی بیشینه عمق وب گاه حداکثر ۳ باشد. به عبارتی حداکثر با سه لینک بتوان به صفحه مورد نظر رسید. وقتی ساختار سلسله مراتبی صفحات نشان داده می شود (همان نقشه سایت) میزان عمق هر صفحه را به خوبی می‌توان محاسبه می‌گردد.</p>
امکان دسترسی به صفحات مهم وب گاه به طور مستقیم از صفحه اول	<p>۱- خیلی خوب: مطالب مهم و پر مراجعه با یک بار کلیک از صفحه اول قابل دسترس است.</p> <p>۲- متوسط: برخی مطالب مهم با چندبار کلیک در صفحات میانی قابل دسترس است.</p> <p>۳- ضعیف: وضعیت اصلاً مطلوب نیست. بسیاری از مطالب مهم در صفحات میانی گنجانده شده است.</p>	

محتوای وب گاه

	عنوان	نتیجه ارزیابی	توضیحات
	گویا و قابل فهم بودن عنوان صفحات	<p>۱- خیلی خوب: عنوان ها بسیار مناسب و کامل انتخاب شده است.</p> <p>۲- متوسط: برخی از صفحات یا عنوان ندارند و یا عنوان آن انتخاب شده سنجیتی ندارد.</p> <p>۳- ضعیف: تعداد قابل ملاحظه ای از صفحات اصلاً عنوان ندارند.</p>	
	مطابق بودن محتوا با عنوان صفحه	<p>خیلی خوب: عنوان ها کاملاً با محتوا منطبق است</p> <p>متوسط: در برخی از صفحات عنوان با محتوا تناسب ندارند.</p> <p>ضعیف: تعداد قابل ملاحظه ای از عناوین صفحه ها با</p>	

م ح تو ا		محتوا متناسب نیست.	
	مطابق بودن محتوا با هدف و مأموریت وب گاه	خیلی خوب: مطالب موجود در صفحات وب سایت کاملاً متناسب با هدفی است که براساس آن وب گاه ایجاد شده است متوسط: بهتر از این می توانست باشد. ضعیف: مطالب جانبی بسیار بیشتر از مطالبی است که انتظار می رفت در وب سایت وجود داشته باشد.	
	معرفی سازمان یا شرکت که وب گاه متعلق به آن است (تاریخچه)	۱- خیلی خوب: کامل معرفی شده است ۲- متوسط: تاریخچه دارد اما کامل معرفی نشده است. ۳- ضعیف: هیچ اشاره ای نشده است.	این گزینه ممکن است برای برخی وب سایت ها موضوعیت نداشته باشد.
	مشخص بودن سیاست و خط مشی سازمان	۱- خیلی خوب: یک صفحه به آن اختصاص داده شده است و کاملاً به آن پرداخته شده است ۲- متوسط: به صورت صریح بیان نشده است. اما بصورت ضمنی می توان با مطالعه چند صفحه مرتبط آن را یافت. ۳- ضعیف: اصلاً به آن اشاره نشده است.	این گزینه ممکن است برای برخی وب سایت ها موضوعیت نداشته باشد.
	مشخص بودن فعالیت ها و خدمات سازمان و آرایه آن ها	۱- خیلی خوب: یک گزینه مشخص و جدا در صفحه اول قرار گرفته است که اطلاعات آن نیز کامل است. ۲- متوسط : خیلی مشخص نیست و یا کامل پرداخته نشده است. ۳- ضعیف: اصلاً به آن اشاره نشده است.	شرح خدمات سازمان
	موجود بودن نام کامل سازمان یا موضوعی که وب گاه براساس آن ایجاد شده است در عنوان، سرفصل (header) و لوگوی وب گاه	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	
	موجود بودن چارت سازمانی در وبگاه	۱- خیلی خوب: به صورت یک شمای گرافیکی، کامل و به روز در وب سایت وجود دارد. ۲- متوسط : وجود دارد اما بهتر از این می توانست باشد. ۳- ضعیف: اصلاً وجود ندارد.	این گزینه ممکن است برای برخی وب سایت ها موضوعیت نداشته باشد.
	تناسب نام دامنه با حوزه فعالیت وب گاه و کوتاه و با مسمای بودن آن	۱- خیلی خوب ۲- متوسط	

		۳- ضعیف	
	گویا و روشن بودن متون و محتوای صفحات	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	متن باید روان و صحیح و قابل فهم باشد. با توجه به این موضوع از یک تا ۳ (خیلی خوب تا ضعیف) امتیاز دهید.
	همراه بودن متن با عکس، نمودار، صدا و تصاویر مرتبط	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	منابع دیداری و شنیداری باید متناسب با متن باشد و چیدمان مناسبی در صفحه داشته باشد. میزان آن باید به اندازه باشد. زیاد بودن این گونه منابع در صفحه لزوماً زیبایی و خوانایی صفحات را شامل نمی شود. با توجه به این موضوع یک امتیاز ۱ تا ۳ (خیلی خوب تا ضعیف) به وب گاه بدهید.
	وجود اطلاعات نویسندگان محتوا و ویرایش کنندگان برای هر صفحه	۱- خیلی خوب: در همه صفحات مشخص است چه کسی صفحه را ایجاد و ویرایش کرده است. ۲- متوسط: در برخی صفحات مشخص است ۳- ضعیف: در هیچ صفحه ای مشخص نیست.	
	مشخص بودن تاریخ ایجاد و ویرایش هر صفحه	۱- خیلی خوب: در همه صفحات مشخص است ۲- متوسط: در برخی صفحات مشخص است ۳- ضعیف: در هیچ صفحه ای مشخص نیست	
	سلسله مراتبی بودن محتوا و ایجاد تمایز بین محتوای مهم و غیر مهم	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	
	پوشش و جامعیت اطلاعات	خیلی خوب: همه مطالبی که انتظار می رود در این سایت وجود داشته باشد، اطلاع رسانی شده است. متوسط: جای برخی مطالب خالی است. ضعیف: بسیاری از مطالب و خدمات وجود دارد که باید در این سایت نسبت به آن اطلاع رسانی شود اما اشاره ای نشده است.	
	وجود بایگانی محتوا	۱- خیلی خوب: اخبار و اطلاعاتی ها بایگانی می شوند. و امکان جستجو دارد. ۲- متوسط : بایگانی آن ناقص است یا و امکان جستجو ندارد. ۳- ضعیف: هیچ مطلبی بایگانی نمی شود.	
	رعایت حقوق معنوی پدید آورندگان و ارجاع دقیق و صریح (براساس استاندارد) به	۱- خیلی خوب: هر حا مطلبی را از منبع دیگری آورده است به آن اشاره کرده است.	توضیح: اگر مطلب از وب گاه یا منبع دیگری برداشت شده مرجع اصلی خبر ذکر شود.

		مطالب وبگاه	۲- متوسط: برخی موارد به این موضوع توجه نشده است. ۳- ضعیف: اصلاً رعایت نمی شود.	
به روز	به روز نگه داشتن محتوای صفحات وب گاه بطور متناوب	۱- خیلی خوب: وب گاه کاملاً به روز می باشد. ۲- متوسط: نسبتاً به روز می باشد. ۳- ضعیف: اصلاً به روز نیست.		
ر ز ر س از ی	به روز بودن اخبار وب گاه و سازمان	۱- خیلی خوب: اخبار جدید، به روز و کامل ۲- متوسط: برخی از اخبار و یا برخی مواقع ۳- ضعیف: اصلاً اخبار به روز نیست.		
محتوای	تصاویر و جلوه های چند رسانه ای به اندازه و به صورت مناسب در وب گاه استفاده شده است.	۱- خیلی خوب: ۲- متوسط: در برخی صفحات رعایت نشده است و بهتر از این می توانست استفاده شود. ۳- ضعیف: در صفحه اول یا بسیاری از صفحات اصلاً استفاده نشده است یا بیش از حد استفاده شده است. و به خوانایی، زیبایی و سرعت بارگذاری صفحات خلل وارد شده است.	استفاده بیش از حد از تصاویر و جلوه های چندرسانه ای باعث کندی بارگذاری صفحات و عدم زیبایی آن می شود.	
	تناسب محتوای چند رسانه ای با محتوای صفحات و اهداف و نوع وبگاه	۱- خیلی خوب: در همه صفحات مناسب استفاده شده است. ۲- متوسط: در برخی صفحات سنجیت وجود ندارد. ۳- ضعیف: تصاویر در صفحه اول یا بسیاری از صفحات هیچ سنجیتی با محتوای صفحه و هدف وب گاه ندارد.		
	بهینه سازی محتوای چندرسانه ای	۱- خیلی خوب: حجم محتوای چندرسانه ای بهینه شده است. ۲- متوسط : برخی از محتواها را می توان به فرمت کم حجم تری ارایه نمود.		

ر س ا ه ا ی		۳- ضعیف: در این زمینه هیچ تلاشی صورت نگرفته است.	
----------------------------	--	--	--

سرعت و دسترس پذیری

عنوان	نتیجه ارزیابی	توضیحات	
زمان بارگذاری اولین صفحه	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف		سر ع ت و د س ت ر س پذ یر
پیوند به سایر وبگاه های مشابه	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف		
عدم وجود پیوندهای مرده و شکسته شده	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	پیوند مرده پیوندی است که با کلیک بر روی آن هیچ سایتی مشاهده نمی شود. احتمالاً آدرس اشتباهی ذکر شده و یا قبلاً فعال بوده و اکنون غیرفعال شده است.	
کلمات کلیدی مناسب و بهینه سازی صفحات برای موتورهای جستجو	توسط مرکز ارزیابی می شود.	همانند دوره کفایت کلمات کلیدی اعلام گردد.	
تعداد ارجاعات به وبگاه از سایر وبگاه ها	توسط مرکز ارزیابی می شود.	به شیوه دوره قبل توسط مرکز ارزیابی می گردد.	
چند زبان بودن وبگاه (زبان انگلیسی)	۱- خیلی خوب: اکثر صفحات و بخش اخبار به زبان انگلیسی ترجمه شده است ۲- متوسط: فقط صفحات محدودی ترجمه شده است ۳- ضعیف: هیچ صفحه ای ترجمه نشده است.	اگر وجود زبان دوم برای سایت مورد ندارد ذکر نمایید. مثلاً ممکن است سایت کاملاً بومی باشد و نیازی به ترجمه آن به زبان دوم نباشد.	
قابل دسترس بودن کلیه محتوا برای موتورهای جستجو	توسط مرکز ارزیابی می شود		

		(تعداد صفحات ایندکس شده)	ی
--	--	--------------------------	---

ارایه خدمات الکترونیک

عنوان	نتایج ارزیابی	توضیحات
ارایه خدمات الکترونیک	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	با توجه به این برخی از خدمات در پورتال ها پیاده سازی شده است منظور آن خدماتی است که به صورت عمومی ارایه می شود و جایگاه آن نمی تواند در پورتال باشد.
	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	“
	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	“
	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	“
	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف	“ برای همه وب سایت ها مورد ندارد.

مدیریت مخاطب

عنوان	نتیجه ارزیابی	توضیحات
نمایش تعداد بازدیدکنندگان از وب گاه (روز-ماه-سال)	۱- خیلی خوب: وجود دارد و کاملاً پویا است ۲- متوسط: وجود دارد اما گزارشات کامل نیست. ۳- ضعیف: هیچ اطلاعاتی در این زمینه ارایه نمی دهد.	
	۱- خیلی خوب: در مورد همه صفحات نشان داده می شود. ۲- متوسط: در برخی صفحات فعال شده است. ۳- ضعیف: هیچ جا نشان داده نمی شود.	
	۱- خیل خوب: وجود دارد و نظرات نشان داده می شود.	ارزیابی دقیق تر توسط مرکز-با مراجعه به پایگاه داده مربوطه-صورت می گیرد.

مدیریت مخاطب		۲- وجود دارد اما زیاد فعال نیست. ۳- وجود دارد یا اصلاً فعال نیست.
	وجود پرسشی های متداول در وب گاه	۱- وجود دارد و کامل می باشد ۲- وجود دارد اما ضعیف است ۳- وجود ندارد
	وجود صفحه درباره ما در وب گاه	۱- وجود دارد. و بسیار کامل است ۲- وجود دارد اما می تواند کامل تر باشد. ۳- وجود ندارد
	اطلاعات تماس با سازمان یا فرد و یا افراد پاسخگو	۱- خیلی خوب-وجود دارد و بسیار کامل است ۲- متوسط-وجود دارد اما می تواند کامل تر باشد. ۳- ضعیف- وجود ندارد.
	سرعت پاسخگوی به درخواست کاربر در قسمت نظرات/شکایات/تالار گفتگو/...	۱-خیلی خوب ۲-متوسط ۳- ضعیف
	تالار گفتگو در وب گاه	۱-خیلی خوب: وجود دارد و بسیار فعال و پویا است ۲- متوسط:وجود دارد اما فعال نیست ۳- ضعیف: اصلاً وجود ندارد
	حفظ حریم شخصی کاربران	۱- خیلی خوب ۲- متوسط ۳- ضعیف